

1. UVOD: SOCIALNO DELO KOT HUMANA DEJAVNOST

Socialno delo je humanizem pri delu, humanizem v akciji, je spodbujanje vsega tistega, kar lahko pripomore k razvoju posameznika, skupine in skupnosti in k odpravljanju vseh ovir, ki ljudem preprečujejo razvoj in uspešno vključevanje v družbeno okolje. Razlikujemo 3 ravni:

1. Spontane humane dejavnosti: izraz solidarnosti; izvor: običaji, tradicionalni motivi, osebni/moralni/ religiozni/ filantropski nagibi; nereflektirane (nenačrtne) dejavnosti; stare toliko kot zgodovina sama; »nestrokovnost« (v pozitivnem smislu)
2. Prostovoljno socialno delo: neplačana humanitarna dejavnost; organizirajo ga (ne)formalna združenja; do neke mere substitut za profesionalno delo ali pa mu je komplementarno; je reflektirana (načrtna) dejavnost; laiki in strokovnjaki
3. Profesionalno socialno delo: strokovno znanje; strokovnjaki

Profesionalizacija socialnega dela

Profesionalizacija je proces, v katerem določen poklic pridobi značilnosti, ki odlikujejo profesije. Profesionalizacija je sledila procesu industrializacije (množična gibanja, pospešena urbanizacija, proces družbene delitve dela). Specializirano znanje se povezuje z natančno določenimi nalogami, ki jih družba nalaga konkretni stroki. Na začetke organiziranega socialnega dela v Ameriki so vplivale naslednje družbene organizacije in gibanja:

- razvoj prostovoljnih neprofitnih filantropskih organizacij,
- pojav družbenih ved v okviru akademskega izobraževanja,
- ustanavljanje zasebnih ženskih izobraževalnih ustanov in vse večja prisotnost izobraženih žensk v javnem življenju.

Socialno delo je v razvitem svetu pridobilo profesionalni status približno sredi dvajsetega stoletja.

Avtonomnost socialnega dela

Posledica dosežene profesionalnosti je relativna avtonomnost socialnega dela. To pomeni, da socialni delavci sami razvijajo doktrinarna načela, teorijo, metode in tehnike dela. Avtonomija se gradi na temelju, da mora socialno delo kot stroka opravljati tisto funkcijo v družbi, ki je ne opravlja nobena druga stroka. Identiteta stroke pa je tudi predpogoj za interdisciplinarno povezovanje.

Institucionalizacija socialnega dela

Pri tem gre za strukturiranje določene družbene skupine. Do tega pride, ko se je skupina že uveljavila s pomočjo nekega formalnega dejanja, ki določi njeno organizacijsko strukturo, družbeno funkcijo in načine svojega delovanja.